

Vaticaan: priestertekort geen reden om parochie op te heffen

door [Elise Ann Allen - Crux](#) 22 juli 2020

In een nieuwe, niet-bindende instructie moedigt het Vaticaan parochies aan om het parochieleven te vernieuwen en “achterhaalde” werkwijzen achter zich te laten. De passage over parochiefusies valt op: een tekort aan priesters of financiële middelen is geen reden om een parochie op te heffen.

Het document getiteld *De pastorale bekering van de parochiegemeenschap ten behoeve van de evangeliserende missie van de Kerk* verscheen maandag. Het gaat om een ‘instructie’ en dus om niet-bindende suggesties voor de vernieuwing van het parochieleven

Het document “is een waardevolle kans voor pastorale bekering die in essentie missionair is”, schreef de Congregatie voor de Clerus, die de richtlijnen publiceerde. “Parochies treffen hierin een oproep aan om naar buiten te treden.”

Priestertekort geen reden om parochie op te heffen

Er wordt in het document ook gesproken over parochiefusies. Een priestertekort, financiële problemen van het bisdom of andere redenen die omkeerbaar en waarschijnlijk van korte duur zijn, zijn geen legitieme redenen om een parochie op te heffen.

De reden om een parochie op te heffen, moet altijd te maken hebben met de parochiegemeenschap zelf en mag niet algemeen zijn.

Als een parochie wordt opgeheven, is het de bisschop toegestaan om, na overleg met het parochiebestuur, een kerk aan de eredienst te onttrekken. Zo’n kerkgebouw mag daarna voor profane, “maar niet voor verachtelijke” doeleinden worden gebruikt.

‘Adoptieparochies’

In het document wordt opgemerkt dat de digitalisering van de wereld ook de dynamiek van het parochieleven verandert. Parochies bedienen daardoor niet meer alleen automatisch de mensen die in de directe omgeving wonen.

Er is in groeiende mate sprake van “adoptieparochies”: mensen gaan op zoek naar een parochie waar ze zich thuis voelen en gevoed worden en dat is niet noodzakelijkerwijs de parochie in de eigen omgeving.

Nieuwe manieren van nabijheid zoeken

Daarom is “elke pastorale actie die slechts gericht is op de directe omgeving van de parochie gedateerd. Parochianen zien ook zelf dat hun parochie het belangrijker lijkt te vinden om de goede oude tijd te bewaren in plaats van moedig naar de toekomst te kijken”.

Omdat parochies dus niet langer automatisch de centrale plek zijn voor de lokale geloofsgemeenschap, is het noodzakelijk dat ze “nieuwe manieren van begeleiding en nabijheid” vinden. In het document wordt ook benadrukt dat geloofsgemeenschappen “niet bang moeten zijn om processen te starten in gebieden waar verschillende culturen wonen”.

“Elke pastorale actie die slechts gericht is op de directe omgeving van de parochie is gedateerd”

Er wordt ook gewezen op de belangrijke rol die heiligdommen spelen in het geestelijk leven van veel mensen. Het document noemt die plekken “een kostbaar instrument” om geloofsgemeenschappen te versterken. Pastoors worden opgeroepen om vaker met hun parochianen dit soort heiligdommen te bezoeken.

Priester is hoofd van de parochie

In de instructie wordt benadrukt dat de priester het hoofd is van de parochie. Zijn taken kunnen niet worden toegewezen aan een groep priesters of leken. Titels als “teamleider” die wijzen op een gezamenlijk leidinggeven aan de parochie “moeten vermeden worden”.

Om de stabiliteit in de parochie te waarborgen, wordt aangeraden om een priester ten minste vijf jaar in een parochie te plaatsen.

Klerikalisme vermijden (dwz. meer macht aan geestelijken dan haar rechtens toekomt, vermijden)

De priester staat dus aan het hoofd van de parochie, maar de parochie is ook een gemeenschap. Daarom moeten parochianen bij elke verandering worden geconsulteerd, aldus het document.

De “klerikalisering van pastorale activiteiten” moet daarom worden vermeden. Leken moeten in verschillende rollen de kans krijgen om “hoofdrolspelers van evangelisatie” te worden.

Leken worden in het bijzonder opgeroepen om “zich gul in te zetten voor de evangeliserende missie, op de eerste plaats door het algemeen getuigenis van hun dagelijks leven, in overeenstemming met het Evangelie, in elke omgeving”, maar vooral in de parochie.

Sacramenten niet ‘commercialiseren’

In het document wordt ook benadrukt dat parochies de taak hebben om voor de armen te zorgen en mensen naar een vrije ontmoeting met Jezus Christus te leiden. Het is dus niet te bedoeling dat “het sacramentele leven wordt ‘gecommercialiseerd’.

“De indruk mag niet gewekt worden dat er voor de viering van de sacramenten, vooral de Eucharistie, of andere activiteiten betaald moet worden.”

Anonieme collectes

Wat de financiën van een parochie betreft, wordt benadrukt dat priesters “die taak niet alleen kunnen en moeten oppakken”. De pastoor moet hierin bijgestaan worden door een financiële adviesraad van de parochie met minstens drie mensen, naast de priester zelf.

Elk jaar moet er een gedetailleerd financieel rapport worden opgesteld en aan de bisschop worden gepresenteerd. Daarna moet dit jaarverslag aan de parochiegemeenschap worden gepresenteerd.

In het document wordt ook voorgesteld om collectes anoniem te maken, “zodat iedereen zich vrij voelt om te geven wat men kan, of wat men juist acht, zonder de verplichting te voelen aan een bepaalde verwachting of bedrag te voldoen”.

De hele instructie is onder meer in het Engels te lezen op de website van het Vaticaan: [klik hier](#).

Interessante links met Ctrl en klikken

VATICHAAN

Curie publiceert jaarcijfers: ‘Vaticaan moet glazen huis zijn’

Het begrotingstekort van de Romeinse Curie slinkt, maar er blijven zorgen over de transparantie van de Vaticaanse financiën.

Vaticaan: nee tegen euthanasie, ja tegen begeleiding stervenden

Vaticaan: ‘Geen intercommunie tussen katholieken en protestanten’